

Recsk Nagyközség Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata

2007.

Bevezetés

Recsk Önkormányzata a 14/2005.(III.24.) határozatával elfogadta Recsk nagyközség Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját és kifejezte elkötelezettségét az abban foglaltak végrehajtása mellett.

A koncepciókészítés jogszabályi alapja az 1993. évi III. törvény 92. §-a (továbbiakban: Szt.), melyben meghatározásra került, hogy a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat, a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készített.

A koncepcióban Recsk Nagyközség Önkormányzata kinyilvánította azon szándékát, hogy az Alkotmányban rögzített szociális biztonsághoz való jog, a rászorulóknak szükségleteik szerinti, minél magasabb színvonalon történő ellátása, jogszabály szerinti személyi, tárgyi, anyagi feltételekkel valósuljon meg.

Az elfogadott szolgáltatástervezési koncepció átfogó képet adott a szociális feladatok, szolgáltatások, fejlesztési irányok, kormányzati és helyi szakmapolitikai elvárások megvalósítási elképzeléseiről, az ehhez szükséges meglévő és hiányzó feltételekről, költségekről, az elérendő célokról.

A szolgáltatástervezési koncepció bemutatta a települési önkormányzat ellátási kötelezettségének helyzetét, a községben élő lakosság szociális szükségletének összegzését.

A koncepció elfogadása óta 2 év telt el.

A szociális törvény már említett 92. §-a rendelkezik arról, hogy a szolgáltatástervezési koncepciót két évente felül kell vizsgálni.

A felülvizsgálat célja és egyben feladata az elmúlt két évben végzett munka áttekintése, az elért eredmények bemutatása, a célként meghatározott tennivalók végrehajtásának elemzése, az elmaradások okának vizsgálata, a hátralévő tennivalók meghatározása, az újként jelentkező jogszabályi elvárások, igények, feladatok megjelenítése.

A koncepció alapértékei, fő céljai változatlanok maradtak. A szociális ellátások fejlesztésére való törekvések a rászorulóknak érdekeit szolgálják.

A koncepció felülvizsgálata csak az eredeti koncepcióval együtt értelmezhető, használható, az eltéréseknél a jelen felülvizsgálati dokumentum az irányadó.

I.

TELEPÜLÉSI HELYZETKÉP

A szociális szolgáltatások megszervezését és biztosítását településünkön 2006-tól **Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény** elnevezéssel létrehozott alapszolgáltatási központ látja el. Az intézmény által ellátott szolgáltató tevékenység típusa és formája:

- Személyes gondoskodást nyújtó alapellátás: – étkeztetés
  - házi segítségnyújtás
  - családsegítés
- Szakosított ellátás:
  - idősök nappali ellátása
- Gyermekjóléti alapellátás:
  - gyermekjóléti szolgáltatás

A 2004. évben előírt célt – nevezetesen a gyermekjóléti szolgálat elhelyezési körülményeit – megoldotta az önkormányzat. A szolgáltatás az alapszolgáltatási központ telephelyeként Recsk, Kossuth L. u. 146. sz. alatt működik.

Az intézmény határozatlan időre szóló működési engedélyét 755-9/2006. számon Pétervására Város Polgármesteri Hivatala adta ki.

Demográfiai adatok

Recsk állandó bejelentett lakosainak száma: 2007. január 1-én 3071 fő volt, ami 5 fővel kevesebb mint 2004 évben.

A lakosság korcsoportonkénti megoszlása a felülvizsgálat időpontjában a következők szerint alakult:

0 - 5 év :	164 fő	(növekedett)
6 - 14 év :	259 fő	(csökkent)
15 - 18 év :	139 fő	(növekedett)
19 - 59 év :	1788 fő	(csökkent)
60 - fölött :	721 fő	(csökkent)
összesen :	3071 fő	

Recsk népességére az elmúlt két évben is a csökkenés volt jellemző, melyet az elhalálozások magas száma okoz.

A lakosságszám csökkenését leginkább meghatározó tényezők:

- fiatal korú lakosság elvándorlása
- halálozási arányszám évről-évre történő emelkedése (ez részben az elmúlt években mutat növekvő tendenciát, ami összefüggésbe hozható a Gesztenyés Idősök Otthonában élő időskorúak körében előforduló elhalálozások számának gyakoriságával)
- munkalehetőségek csökkenése
- magasabb életszínvonalat jelentő városok közelsége

A bevándorlási kedvet befolyásolja:

- a településünk természetföldrajzi szempontból a térségben központi fekvéssel rendelkezik, kedvező elhelyezkedése miatt könnyen megközelíthetőek a nagyobb városok, és átmenő forgalma is jelentős

A település egészségügyi ellátása:

A községünkben az egészségügyi alapellátás – és finanszírozását tekintve – továbbra is öt ellátási formát jelent.

Felnőtt háziorvosi - fogorvosi – központi ügyeleti - iskola-egészségügyi ellátás, valamint a védőnői szolgálat. Az ellátás figyelemmel kísérése érdekében a Képviselő-testület éves munkaterve szerint a szolgáltatók részére előírja, hogy két évente tevékenységükről beszámolót készítsenek.

Beszámolóikban tájékoztatást adnak az egészségügyi alapellátás működéséről, a felmerülő problémákról, statisztikai adatot szolgáltatnak az ellátottakról, a betegforgalomról. Reck egészségügyi alapellátását színvonalas, szakmai munkával látják el.

A település oktatási helyzete:

A településen önkormányzatunk által fenntartott *Napköziotthonos Óvoda* – időközben Csengővár névváltozással - továbbra is 100 férőhellyel működik.

2006/2007. tanévtől az *Általános Iskola és Napköziotthon elnevezése is változott. Jámbor Vilmos Általános Iskola* néven működik tovább, az oktatott gyermeklétszám azonban 23 % - al alacsonyabb mint a koncepció készítésekor.

A szabadidő eltöltését biztosító intézmény általános jellemzői:

A településen élők szabadidő eltöltését biztosító intézmény átszervezésre került és Művelődési Ház néven – közösségi szintérenként működik tovább. Feladatai változatlanok továbbra is biztosítja a lehetőséget a művelődésre, szórakozásra, sportra.

A szabadidő hasznos eltöltését biztosítja továbbá a Nagyközségi Könyvtár, valamint a két eMagyarország Pont.

II. fejezet

A SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

A koncepció elfogadását követően a szociális ellátások vonatkozásában jelentős jogszabályi változások következtek be. A Szociális törvényt az elmúlt években több alkalommal is módosították. A 2004. évi CXXXVI. törvény rendelkezései 2005. január 1-től léptek hatályba és jelentős mértékben az alapellátások tekintetében hozott változást. A 2005. évi CLXX. törvény elsősorban a szociális igazgatási feladatok ellátásával kapcsolatos változásokat jelentett; rendelkezései 2006. április 1-jétől, 2006. július 1-jétől, illetve 2007. január 1-jétől léptek életbe.

A korábbi szociális alapellátásokat, valamint a nappali ellátásokat 2005. január 1-től egységesen **szociális alapszolgáltatásoknak** nevezi a módosított Sztv.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászoruló személyek részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában.

A települési önkormányzat a megszervezendő alapszolgáltatási feladat létszámfeltételeinek biztosításáról - a 2/2006 (IV.14.) ICsSzM valamint a 9/2006.(XII.27.) SZMM rendeletekkel módosított 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet előírásainak megfelelően – gondoskodott.

Szociális alapszolgáltatások, melyeket településünk biztosít, *étkeztetés, családsegítés, házi szociális gondozás*, idősek nappali ellátását nyújtó *idősek klubja*.

A szociális törvény 2006. évi módosítása alapvetően érintette az intézményi térítési díjak megállapításának szabályait. Ennek megfelelően az önkormányzat az intézményi térítési díjat a szolgáltatás önköltségének és a szolgáltatáshoz biztosított normatív állami hozzájárulás különbözeteként állapította meg. A vonatkozó szabályokat az önkormányzat 8/2007.(VI.28.) önkormányzati rendelete tartalmazza.

Az *étkeztetést* 71 fő ellátott veszi igénybe.

A *családsegítést* a Gyermekjóléti Szolgálat látja el, 1 fő családgondozó foglalkoztatásával, aki egyben az alapszolgáltatási központ vezetőjének általános helyettese is. A módosítások következtében a családsegítő feladatköre is bővült, az Szt.-ben előírt – rendszeres szociális segély folyósításának feltételeként meghatározott – együttműködési kötelezettség teljesítése a Munkaügyi Központon kívül 2006. január 1-jétől (iskolai végzettség, önálló munkahelykeresésre való képességgel összefüggésben) az önkormányzat által kijelölt szervnél (esetünkben a helyi családsegítőnél) is megvalósítható. Jelenleg mintegy 50 fő működik együtt az alapszolgáltatási központ családsegítőjével. Az együttműködés keretében a családsegítő gondoskodik az ügyfelek nyilvántartásba vételéről, és elkészíti a beilleszkedésüket elősegítő programot.

A *házi szociális gondozást*, mint kötelező alapszolgáltatási feladat működtetését az önkormányzat 22 fő ellátott részére biztosítja .

A nappali ellátást biztosító *Idősek Klubja* szolgáltatásait a 13 klubtag közül átlagosan 6 fő veszi rendszeresen igénybe, ők a nap legtöbb részét a klubban töltik és részt vesznek a közös programokon is. Az Idősek Klubja biztosítja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására képes magányos időskorúak napközbeni gondozását. Lehetőséget ad a közösségi együttlétre, társas kapcsolatokra, pihenésre.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi alapellátások

Gyermekjóléti szolgáltatást a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény látja el.

A Gyermekjóléti Szolgálat évente szakmai beszámolót készít, melyet a Képviselő-testület határozattal fogad el. Az elfogadott beszámolót az önkormányzat minden év május 31-ig megküldi a Közigazgatási Hivatal Gyámhivatalának.

A településen nyújtott szociális támogatások

A települési önkormányzatunk pénzbeli ellátásokat állapít meg az arra rászorultak részére a jogszabályi előírások figyelembevételével. Az ellátások típusai: *időskorúak járadéka rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély*.

A Képviselő-testület az éves költségvetésében meghatározta a szociális feladatokra, rendszeres és eseti pénzbeli ellátásokra fordítható összeget, melyet az Egészségügyi és Szociális Bizottság tervszerűen és gondosan használt fel.

2005 és 2006. évben a Szociális törvény nagymértékű átalakítását követően, önkormányzati rendeletünk is módosításra került, melynek következtében az időskorúk járadéka, rendszeres szociális segély, az alanyi jogú ápolási díj, közgyógyellátási igazolvány megállapítása a jegyző hatáskörébe került. A jogszabályban meghatározott feltételek mellett az állam, valamint az önkormányzat a legrászorultabb családok költségeihez hozzájárul, jelentős mértékben átvállalja. Az ellátottak száma évente hasonló mértékű a legrászorultabbak továbbra is a munkanélküliek, nagycsaládosok, megélhetésük az alkalmi munka, valamint a gyermekek után járó állami, önkormányzati juttatások és segélyek.

III.

A TELEPÜLÉSI FELADATELLÁTÁS ÉRTÉKELÉSE

A feladatok differenciálásánál meghatározó a települések lakosság száma. Ennek figyelembevételével Recsk nagyközség területén jelenleg a településre vonatkozó kötelező (önkormányzati) feladatok ellátását, mint kötelező közszolgáltatást;

- óvodai nevelés és általános iskolai oktatás,
- egészségügyi alapellátás, - felnőtt házi orvosi ellátás, - iskola-egészségügyi ellátás, - védőnői szolgálat, - orvosi ügyeleti ellátás, - fogorvosi alapellátás,
- gyermekjóléti és gyermekvédelmi alapellátások – gyermekjóléti szolgálat, - gyermekek napközbeni ellátása, - óvodai, iskolai étkeztetés,
- pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások, - időskorúak járadéka, - rendszeres szociális segély, - ápolási díj, - lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, - temetési segély,
- szociális alapszolgáltatások – felnőtt étkeztetés, - házi segítségnyújtás–családsegítés, - idősek klubja, mint nappali ellátást nyújtó szakosított ellátás,

szolgáltatások ellátását Önkormányzati irányítással, saját költségvetési előirányzattal, tartós kötelezettségvállalásokkal – kötelező feladatok ellátást biztosító szerződések, - szolgáltatási szerződések biztosítja. Fenti felsorolásból is kitűnik, hogy **a lehetőségekhez képest Recsk Nagyközség Önkormányzata a települést érintő kötelezően előírt feladatokat teljesíti,** miáltal a magasabb színvonalú ellátás megvalósításának célját a szakmai munka könnyítésével érheti el.

A *jelzőrendszeres házi segítségnyújtás* – mint a házi segítségnyújtást kiegészítő szolgáltatás - feltételeit településünkön még nem sikerült biztosítani. Jövőben feladat a szolgáltatást igénybe vevők felmérése, adataik továbbítása. A szolgáltatás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes személyek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Recsk, 2007. október 10.

Varró Gyuláné s.k.
jegyző

Holló Imre s.k.
polgármester